

Nr 85.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1932 kl. 11 f. m.

Memorial i anledning av kamrarnas återremiss av punkt 96 i statsutskottets utlåtande nr 5 angående anslag till sjuktransporter med flygplan.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 4 januari 1932 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1932/1933 hade Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet (punkt 92 av det vid statsverkspropositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden nämnda dag) föreslagit riksdagen att till sjuktransporter med flygplan för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 35,000 kronor.

I sammanhang med detta förslag hade statsutskottet till behandling förehåft två inom första kammaren av herr *G. Rosén* väckta motioner, nr 137 och 138, vari föreslagits, att riksdagen måtte för budgetåret 1932/1933 anvisa dels till sjuktransporter med flygplan ett extra reservationsanslag av 45,000 kronor;

dels ock till inköp av ett sjuktransportplan, att stationeras vid flygkåren å Frösön, ett extra reservationsanslag av 62,000 kronor.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 5, punkt 96, anfört följande:

»Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har departementschefen, särskilt med hänsyn till nu rådande budgetära situation, ansett det icke vara tillrädligt, att staten påtager sig att deltaga i kostnaderna för reparation av det till Frösön stationerade civila flygplanet eller i fortsatta utgifter för planets underhåll och drift, i följd varav den civila sjuktransportverksamheten därstädes skulle nedläggas.

Utskottet delar visserligen departementschefens uppfattning därom, att, med hänsyn till det skick, vari flygplanet befinner sig, någon genomgripande reparation av detsamma icke bör ske, men synes det utskottet vid sådant förhållande angeläget, att åtgärder snarast vidtagas för flygplanets ersättande med ett nytt tidsenligt sådant. Betydelsen för de norrländska sjukvårdsförhållandena av möjligheten att med flygplan verkställa transporter av sjuka synes nämligen utskottet vara så stor, att verksamheten oaktat nuvarande budgetära förhållanden bör uppehållas. Utskottet delar alltså motionärens uppfattning i denna fråga.

Vad beträffar storleken av det anslag, som må anses erforderligt för anskaffande av ett nytt sjuktransportplan, har detta i motionen nr 137 beräknats till 62,000 kronor, varvid emellertid förutsatts, att det belopp av 13,000 kronor, som Röda korset utlovat såsom bidrag till reparation av det nuvarande planet, skulle få tagas i anspråk för anskaffande av det nya planet. Statsanslaget synes emellertid utskottet kunna än ytterligare reduceras med hänsyn till att, enligt vad utskottet inhämtat, det gamla planets motor ännu är fullt brukbar och har ett betydande värde. Utskottet vill föreslå, att anslaget, som torde böra erhålla reservationsanslags karaktär, fixeras till 45,000 kronor.

Vidkommande de för flygplanens drift och underhållskostnader erforderliga medlen torde dessa i betraktande av vad ovan anförts och i motioner framhållits böra beräknas till 45,000 kronor.»

Under hänvisning till vad sålunda anförts, hemställde utskottet, att riksdagen måtte

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med bifall till herr Roséns ovanberörda motion, I: 137, till *sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 45,000 kronor; samt

b) i anledning av herr Roséns motion, I: 138, till *inköp av ett sjuktransportplan*, att stationeras vid flygkåren å Frösön, för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 45,000 kronor.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava kamrarna återförvisat ärendet till utskottet för ny behandling. Anledningen härtill torde vara dels att ett bifall till utskottets förslag ansetts komma att innebära ett prejudicerande beslut i fråga om statens medverkan vid anskaffande av flygplan för här ifrågavarande verksamhet, dels ock att det syntes tvivelaktigt, huruvida de kalkyler rörande kostnaden för inköp av ett nytt flygplan, statsutskottet framlagt, vore hållbara.

Utskottets
yttrande.

Efter att hava tagit ärendet i förnyat övervägande får utskottet anföra följande:

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har departementschefen, särskilt med hänsyn till nu rådande budgetära situation, ansett det icke vara tillrådligt, att staten påtager sig att deltaga i kostnaderna för reparation av det till Frösön stationerade civila flygplanet eller i fortsatta utgifter för planets underhåll och drift, i följd varav den civila sjuktransportverksamheten därstädes skulle nedläggas.

Utskottet delar visserligen departementschefens uppfattning därom, att, med hänsyn till det skick, vari flygplanet befinner sig, någon genomgripande reparation av detsamma icke bör ske, men synes det utskottet vid sådant förhållande angeläget, att åtgärder vidtagas, för att sjuktransportverksamheten å Frösön icke helt må upphöra.

Utan att intaga någon principiell ståndpunkt till frågan, huruvida staten

— i motsats till vad nu är fallet — framdeles bör övertaga anskaffandet av flygplan för nu ifrågavarande verksamhet och därmed ikläda sig hela ansvaret för uppehållandet av denna drift, vill utskottet sålunda förorda, att den å Frösön bedrivna sjuktransportverksamheten tillsvidare provisoriskt upprätthålles, på sätt Kungl. Maj:t efter prövning av omständigheterna kan finna möjligt och lämpligt. Härför nödiga medel böra alltså ställas till Kungl. Maj:ts förfogande. Utskottet får föreslå, att det av Kungl. Maj:t till sjuktransporter med flygplan äskade anslaget höjes från 35,000 kronor till 90,000 kronor. Skulle vid ifrågavarande prövning visa sig, att för verksamhetens fortsatta bedrivande ett nytt flygplan bör anskaffas, förutsätter utskottet, att hänsyn härvid tages till värdet av det gamla flygplanets motor och utskottet vill tillika uttala den förhoppningen, att det av Röda korset utlovade bidraget till reparation av det gamla flygplanet må kunna få disponeras för anskaffande av ett nytt sådant. Då genom utskottets förslag frågan om anskaffande av ett nytt flygplan kommit i ett annat läge än vad som förutsattes i utskottets föregående utlåtande i ärendet, har utskottet icke ansett nödigt att i vidare mån än som ovan skett yttra sig angående anskaffningskostnaden.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och herr Roséns ovanberörda motion, I:137, till sjuktransporter med flygplan för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 90,000 kronor; samt

II:o) att herr Roséns motion I:138 må anses besvarad genom vad utskottet ovan anført.

Stockholm den 29 april 1932.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Lindblad*, *Widell*, *Bergqvist*, *Nilsson* i Gränebo, *Svensson* i Kompersmålå, *Wallis*, *Bergström*, *Carlsson* i Gävle, *Pauli*, *Nylander* och *Pålsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Nilsson* i Bonarp, *Törnkvist* i Karlskrona, *Strindlund*, *Olsson* i Blädinge, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Olofsson* i Digernäs, *Persson* i Falla, *Jönsson* i Revinge och *Andersson* i Prästbol.
